

Bryssel 26. toukokuuta 2020
REV1 – korvaa 7. maaliskuuta 2018
annetun tiedonannon

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA SÄHKÖISTÄ KAUPANKÄYNTIÄ JA VERKON NEUTRAALIUTTA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa määrätään siirtymäkaudesta², joka päättyy 31. joulukuuta 2020.³ Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.⁴

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁵, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Siirtymäkauden päättyttyä Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee EU:n jäsenvaltioissa EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon ja soveltamisen osalta kolmas maa.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päättyttyä.

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Siirtymäkautta voidaan ennen 1. päivää heinäkuuta 2020 pidentää kerran enintään yhdellä tai kahdella vuodella (erosopimuksen 132 artiklan 1 kohta). Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on toistaiseksi sulkenut pois tällaisen pidentämisen.

⁴ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Neuvoja sidosryhmille

Sidosryhmiä, erityisesti Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneita tietoyhteiskunnan palveluntarjoajia (esimerkiksi ammattimaiset verkkosivustot, verkkoalustat ja verkossa toimivat hakukoneet), neuvotaan arvioimaan tämän tiedonannon pohjalta, mitä siirtymäkauden päättymisestä seuraa.

Huomautus:

Tässä tiedonannossa ei käsitellä EU:n sääntöjä, jotka koskevat

- verkko-ostoksia ja pakettitoimituksia
- maarajoituksia (geoblokkausta) tai
- arvonlisäveroa.

Näistä aiheista on julkaistu tai laaditaan parhaillaan erillisiä tiedonantoja.⁶

Siirtymäkauden päätyttyä tietoyhteiskunnan palveluja koskevia EU:n sääntöjä, erityisesti direktiiviä 2000/31/EY (sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi)⁷ ja avointa internetiä koskevaa asetusta (EU) 2015/2120⁸ ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

1. ALKUPERÄMAAPERIAATE (SÄHKÖINEN KAUPANKÄYNTI)

Sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin 3 artiklan sisämarkkinalausekkeen (josta käytetään myös nimitystä 'alkuperämaaperiaate') mukaisesti tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajaan⁹ sovelletaan sen EU:n jäsenvaltion

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_fi

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2120, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, avointa internetyhteyttä koskevista toimenpiteistä (EUVL L 310, 26.11.2015, s. 1).

⁹ Tietoyhteiskunnan palveluilla tarkoitetaan ”*kaikkia etäpalveluina sähköisessä muodossa palvelun vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavia palveluja, joista tavallisesti maksetaan korvaus*” (ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015, teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (EUVL L 241, 17.9.2015, s. 1), 1 artiklan 1 kohdan b alakohta).

Sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin soveltamisalaan kuuluvia palveluita ovat muun muassa verkkotietopalvelut (kuten verkkosanomalehdet), tuotteiden ja palveluiden (kirjat, rahoituspalvelut ja matkapalvelut) verkkokauppa, verkkomainonta, ammattipalvelut (lakimiehet, lääkärit, kiinteistönvälittäjät), viihdepalvelut ja välittäjinä toimivien palvelun tarjoajien tarjoamat peruspalvelut (internetyhteydet sekä tietojen siirto ja säilyttäminen). Näihin palveluihin kuuluvat myös vastaanottajalle veloituksetta tarjottavat, esimerkiksi mainonnalla tai sponsoroinnilla rahoitettavat palvelut.

lainsäädäntöä, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut, eikä niiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, joissa sen palveluja tarjotaan. Lausekkeessa sallitaan tosin tiettyjä poikkeuksia. Lauseketta täydentää sääntö, jolla kielletään ennakkolupajärjestelmät ja vastaavat vaatimukset, joita sovelletaan erityisesti ja ainoastaan näiden palvelujen tarjoajiin (sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin 4 artikla). Lisäksi direktiivissä vahvistetaan tietyt perusvaatimukset käyttäjille toimitettavista tiedoista, verkossa tehtävistä sopimuksista ja verkossa toteutettavasta kaupallisesta viestinnästä (sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin 5–11 artikla). Välittäjinä toimivien palvelun tarjoajien vastuu on rajoitettu tietyissä tapauksissa (sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin 4 jakso).

Siirtymäkauden päätyttyä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajat eivät enää voi vedota alkuperämaaperiaatteeseen ja mainittuun ennakkolupajärjestelmät kieltävään sääntöön. Sähköistä kaupankäyntiä koskevassa direktiivissä vahvistettuja perustietovaatimuksia ei enää sovelleta niihin. Tämän seurauksena sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin säännökset eivät enää rajoita kunkin EU:n jäsenvaltion mahdollisuutta edellyttää, että tällaisten palvelujen tarjoamiseen sovelletaan sen kansallisia sääntöjä, mukaan lukien esimerkiksi ennakkolupajärjestelmät tai käyttäjille tarjottavia tietoja koskevat säännöt. Sähköistä kaupankäyntiä koskevassa direktiivissä vahvistettuja vastuun rajoituksia ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneisiin, välittäjinä toimiviin palvelun tarjoajiin.

2. YRITYSTEN JA VERKKOALUSTOJEN YHTEYDET (SÄHKÖINEN KAUPANKÄYNTI)

Yritysten ja verkkoalustojen yhteyksistä annetussa asetuksessa (EU) 2019/1150¹⁰ vahvistetaan oikeudenmukaisuutta ja avoimuutta koskevat yhdenmukaiset säännöt verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjää ja verkossa toimivien hakukoneiden yritysverkkosivustokäyttäjää varten. Säännöt koskevat muun muassa sopimusten selkeyttä ja ennustettavuutta, sopimattomia kaupallisia menettelyjä ja vaihtoehtoja riitojenratkaisua.

Siirtymäkauden päätyttyä asetusta (EU) 2019/1150 ei enää sovelleta verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajiin, jotka toimittavat tai tarjoavat palvelujaan 1) Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneille yrityskäyttäjille ja yritysverkkosivustokäyttäjille tai 2) sellaisille EU:hun sijoittautuneille yrityskäyttäjille ja yritysverkkosivustokäyttäjille, jotka toimittavat tai tarjoavat tavaroitaan tai palvelujaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa oleville kuluttajille, mutta eivät unionissa oleville kuluttajille. Asetusta (EU) 2019/1150 sitä vastoin sovelletaan edelleen verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden tarjoajiin, myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneisiin tarjoajiin, jotka toimittavat tai tarjoavat palvelujaan sellaisille yrityskäyttäjille tai yritysverkkosivustokäyttäjille, joiden sijoittautumis- tai asuinpaikka on unionissa ja jotka näiden verkossa toimivien välityspalvelujen tai hakukoneiden kautta tarjoavat tavaroita tai palveluja unionissa oleville kuluttajille. Tämä pätee riippumatta siitä,

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1150, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjää varten (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 57). Tätä asetusta sovelletaan 12. heinäkuuta 2020 alkaen.

tarjotaanko tai toimitetaanko verkossa toimivia välityspalveluja tai hakukonepalveluja yksinomaan EU:n yrityksille vai sekä EU:n että Yhdistyneen kuningaskunnan yrityksille.

3. VERKON NEUTRAALIUS

Avointa internetyhteyttä koskevassa asetuksessa (EU) 2015/2120 vahvistetaan yhteiset säännöt tietoliikenteen yhdenvertaisen ja syrjimättömän kohtelun varmistamiseksi internetyhteyspalvelujen tarjoamisessa ja turvataan tähän liittyvät loppukäyttäjien oikeudet. Vaikka siirtymäkauden päätyttyä näitä sääntöjä ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, niillä säännellään tämän jälkeenkin internetyhteyspalvelujen tarjoamista EU:ssa, riippumatta siitä, mihin tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja on sijoittautunut.

Sähköistä kaupankäyntiä koskevaa direktiiviä käsittelevillä komission verkkosivuilla (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/e-commerce-directive>) on yleisiä tietoja sähköisestä kaupankäynnistä ja tietoyhteiskunnan palveluista. Verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio
Viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosasto